

Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

► **B**

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 109/2011,

27. jaanuar 2011,

millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 661/2009 teatavate kategooriate mootorsõidukite ja nende haagiste porikaitseüsteemide tüübikinnituse nõuete osas

(EMPs kohaldatav tekst)

(ELT L 34, 9.2.2011, lk 2)

Muudetud:

Euroopa Liidu Teataja

nr lehekülg kuupäev

► **M1**

Komisjoni määrus (EL) nr 519/2013, 21. veebruar 2013

L 158 74 10.6.2013

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 109/2011,

27. jaanuar 2011,

millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 661/2009 teatavate kategooriate mootorsõidukite ja nende haagiste porikaitstesüsteemide tüübikinnituse nõuete osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrust (EÜ) nr 661/2009, mis käsitleb mootorsõidukite, nende haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi tehniliste seadmetike üldise ohutusega seotud tüübikinnituse nõudeid, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 14 lõike 1 punkti a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrus (EÜ) nr 661/2009 on eraldiseisev määrus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. septembri 2007. aasta direktiiviga 2007/46/EÜ (millega kehtestatakse raamistik mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike kinnituse kohta (raamdirektiiv)) ⁽²⁾ ette nähtud tüübikinnitusmenetluse otstarbeks.
- (2) Määrusega (EÜ) nr 661/2009 tunnistati kehtetuks nõukogu 27. märtsi 1991. aasta direktiiv 91/226/EMÜ teatavate kategooriate mootorsõidukite ja nende haagiste porikaitstesüsteemide käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽³⁾.
- (3) Määrusega (EÜ) nr 661/2009 on kehtestatud olulised sätted mootorsõidukite porikaitstesüsteemide tüübikinnituse nõuete kohta ja porikaitstesüsteemide kui eraldi tehniliste seadmetike tüübikinnituse kohta. Nüüd on vaja sätestada ka sellise tüübikinnituse konkreetsed menetlused, testid ja nõuded.
- (4) Seda tehes on asjakohane võtta käesolevasse määrusse üle direktiivis 91/226/EMÜ sätestatud nõuded, mida tuleb vajadusel kohandada teaduse ja tehnika arenguga.
- (5) Käesoleva määruse reguleerimisala peab olema kooskõlas määruse (EÜ) nr 661/2009 kohaldamisalaga ning on seetõttu piiratud N- ja O-kategooria sõidukitega. Käesolevas määruses sätestatud meetmed on kooskõlas mootorsõidukite tehnilise komitee arvamusega,

⁽¹⁾ ELT L 200, 31.7.2009, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 263, 9.10.2007, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 103, 23.4.1991, lk 5.

▼B

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1***Reguleerimisala**

Käesolevat määrust kohaldatakse direktiivi 2007/46/EÜ II lisas määratletud N- ja O-kategooriate sõidukitele, millele on paigaldatud porikaitseüsteem, ning porikaitseüsteemidele, mis on ette nähtud paigaldamiseks N- ja O-kategooria sõidukitele.

*Artikkel 2***Mõisted**

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid.

- 1) „Porikaitseüsteem” – süsteem, mis on ette nähtud liikuva sõiduki rehvide poolt üles paisatud vee pihustumise vähendamiseks ning mis koosneb poritiivast, poripõlledest ja külgpõlledest koos porikaitsevarustusega.
- 2) „Poritiib” – jäik või pooljäik osa, mis on ette nähtud liikuvate rehvide poolt üles paisatud vee kinnipüüdmiseks ja maapinna poole suunamiseks ning mis võivad osaliselt või täielikult moodustada lahutamatu osa sõiduki kerest või muudest osadest, näiteks koormaplatvormi alumisest osast.
- 3) „Poripõll” – painduv osa, mis on paigaldatud vertikaalselt ratta taha, šassii või koormapinna alumisele osale või poritiivale ning mis peab samuti vähendama ohtu, et rehvid ei tõstaks üles väike-seid esemeid, eriti kive, ja et need ei paisuks üles või küljele teiste liiklejate suunas.
- 4) „Porikaitsevarustus” – osa porikaitseüsteemist, mille hulka võivad kuuluda vee-/õhueraldi ning energiasummuti.
- 5) „Vee-/õhueraldi” – see osa külgpõllest ja/või poripõllest, millest läbiliikuv õhk vähendab pihustatud vee eraldumist.
- 6) „Energiasummuti” – see osa poritiivast ja/või külgpõllest ja/või poripõllest, mis neelab pihustatud vee energiat, vähendades seeläbi pihustatud vee hulka.
- 7) „Välimine külgpõll” – osa, mis asub umbes sellel vertikaaltasapinnal, mis on paralleelne sõiduki pikitasapinnaga ning mis võib moodustada osa poritiivast või sõiduki kerest.
- 8) „Juhtrattad” – rattad, mis on sõltuvad sõiduki roolisüsteemist.

▼B

- 9) „Pöördetelg” – telg, mida on võimalik keskpunkti ümber pöörata nii, et seda saab kirjeldada horisontaalse ringina.
- 10) „Isejuhtivad rattad” – rattad, mida ei käitata sõiduki rooliseadmega ja mis võivad maapinna tekitatud hõõrdumise tõttu pöörduda maksimaalselt 20° ulatuses.
- 11) „Ülestõstetav telg” – telg, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 97/27/EÜ I lisa punktis 2.15 ⁽¹⁾.
- 12) „Koormamata sõiduk” – sõidukorras olev sõiduk, nagu on sätestatud direktiivi 2007/46/EÜ I lisa punktis 2.6.
- 13) „Turvis” – rehvi osa, nagu on määratletud nõukogu direktiivi 92/23/EMÜ II lisa punktis 2.8 ⁽²⁾.
- 14) „Porikaitsevarustuse tüüp” – seadmed, mis ei erine oluliste tunnuste poolest, arvestades järgmist:
- a) heidete vähendamiseks kasutatud füüsikaline põhimõte (vee-energia neelamine, vee-/õhueraldi);
  - b) materjalid;
  - c) kuju;
  - d) mõõtmed, kuivõrd need võivad mõjutada materjali käitumist.
- 15) „Poolhaagise veduk” – veduk, nagu on määratletud direktiivi 97/27/EÜ I lisa punktis 2.1.1.2.2.
- 16) „Suurim tehniliselt lubatud täismass (M)” – suurim tootja määratud tehniliselt lubatud täismass, nagu on määratletud direktiivi 2007/46/EÜ I lisa punktis 2.8.
- 17) „Sõidukitüüp seoses porikaitsetega” – kompleksed, mittekomplektsed või komplekteeritud sõidukid, mis ei erine järgmiste aspektide poolest:
- sõidukile paigaldatud porikaitsevarustuse tüüp,
  - porikaitseüsteemi tootjapoolne tüübimärgistus.

*Artikkel 3***EÜ tüübikinnitus porikaitseüsteemidega sõidukitele**

1. Sõiduki EÜ tüübikinnituse saamiseks seoses porikaitseüsteemidega esitab tootja või tootja esindaja taotluse tüübikinnitusasutusele.

⁽¹⁾ EÜT L 233, 25.8.1997, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 129, 14.5.1992, lk 95.

▼B

2. Taotlus koostatakse vastavalt I lisa 1. osas esitatud teatise näidisele.

3. Kui käesoleva määruse III ja IV lisa sätestatud asjakohased nõuded on täidetud, annab tüübikinnitusasutus EÜ tüübikinnituse ning väljastab tüübikinnitusnumbri vastavalt direktiivi 2007/46/EÜ VII lisa esitatud numeratsioonile.

Tüübikinnitusasutus ei tohi anda sama numbrit ühelegi teisele sõiduki-tüübile.

4. Lõike 3 kohaldamisel väljastab tüübikinnitusasutus EÜ tüübikinnitustunnistuse, mis on koostatud vastavalt I lisa 2. osas esitatud näidisele.

*Artikkel 4***Eraldi tehnilise seadmestiku EÜ tüübikinnitusporikaitstesüsteemidele**

1. Eraldi tehnilise seadmestiku EÜ tüübikinnituse saamiseks porikaitstesüsteemi tüübile esitab tootja või tema esindaja taotluse tüübikinnitusasutusele.

Taotlus koostatakse vastavalt II lisa 1. osas esitatud teatise näidisele.

2. Kui käesoleva määruse III ja IV lisa sätestatud asjakohased nõuded on täidetud, annab tüübikinnitusasutus eraldi tehnilise seadmestiku EÜ tüübikinnituse ning väljastab tüübikinnitusnumbri vastavalt direktiivi 2007/46/EÜ VII lisa esitatud numeratsioonile.

Tüübikinnitusasutus ei tohi anda sama numbrit teisele eraldi tehnilisele seadmestikule.

3. Lõike 2 kohaldamisel väljastab tüübikinnitusasutus EÜ tüübikinnitustunnistuse, mis on koostatud vastavalt II lisa 2. osas esitatud näidisele.

*Artikkel 5***Eraldi tehnilise seadmestiku EÜ tüübikinnituse märk**

Iga eraldi tehniline seadestik, mis vastab tüübile, millele on käesoleva määruse alusel antud eraldi tehnilise seadmestiku EÜ tüübikinnitus, peab kandma II lisa 3. osas sätestatud eraldi tehnilise seadmestiku EÜ tüübikinnituse märki.

*Artikkel 6***Direktiivi 91/226/EMÜ alusel antud tüübikinnituste kehtivus ja pikendamine**

Riiklikud ametiasutused lubavad vastavalt direktiivile 91/226/EMÜ tüübikinnituse saanud sõidukite ja eraldi tehniliste seadmestike müümist ja kasutuselevõtmist enne 1. novembrit 2012 ning jätkavad kõnealuste

▼B

sõidukite ja eraldi tehniliste seadmetike tüübikinnitusete pikendamist vastavalt direktiivile 91/226/EMÜ.

Artikkel 7

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

I LISA

**HALDUSDOKUMENDID, MIS ON VAJALIKUD SÕIDUKITE EÜ
TÜÜBIKINNITUSE SAAMISEKS PORIKAITSESÜSTEEMIDE OSAS**

1. OSA

Teatis

NÄIDIS

Teatis nr ... sõiduki EÜ tüübikinnituse kohta porikaitsesüsteemide osas (*).

Allpool osutatud teave esitatakse kolmes eksemplaris ja koos sisukorraga. Kõik joonised esitatakse sobivas mõõtkavas ja piisavalt üksikasjalikuna A4 formaadis või A4 formaadis voldikul. Kui lisatakse fotod, peavad need olema piisavalt üksikasjalikud.

Elektrooniliste juhtimisseadistega süsteemide, osade ja eraldi tehniliste seadmetike puhul esitatakse andmed juhtimisseadiste töötamise kohta.

0. ÜLDISED MÄRKUSED

0.1. Mark (tootja kaubamärk): .....

0.2. Tüüp: .....

0.2.1. Ärinimi (-nimed) (kui on olemas): .....

0.3. Tüübi identifitseerimisandmed, kui need on märgitud sõidukile^(b): .....

0.3.1. Kõnealuse märgistuse asukoht: .....

0.4. Sõiduki kategooria ^(c): .....

0.5. Tootja nimi ja aadress: .....

0.8. Koostetehas(t)e aadress(id): .....

0.9. Tootja esindaja (kui on olemas) nimi ja aadress: .....

1. SÕIDUKIEHITUSE ÜLDANDMED

1.1. Representatiivsõiduki fotod ja/või joonised: .....

1.3. Telgede ja rataste arv: .....

1.3.1. Topeltratastega telgede arv ja asukoht: .....

1.3.2. Juhttelgede arv ja asukoht: .....

2. MASSID JA MÕÕTMED^{(f)(g)}

(kilogrammides ja millimeetrites) (vajaduse korral viidata joonisele)

2.1. Teljevahe(d) (täismassiga)^{(h)(l)}: .....

(*) N₁-kategooria sõidukite ja nende N₂-kategooria sõidukite puhul, mille suurim tehniliselt lubatud täismass ei ületa 7,5 tonni ja mille suhtes kehtib käesoleva määruse IV lisa punktis 0.1 sätestatud erand, võib kasutada direktiivi 78/549/EMÜ II lisa ettenähtud teatist.

▼B

- 2.6. Töökorras sõiduki mass (iga variandi puhul suurim ja vähim väärtus) Töökorras sõiduki mass koos kerega ning muu kui M₁-kategooria sõidukorras veduki korral koos haakeseadisega, kui see on tootja paigaldatud; või šassii või kabiiniga šassii mass ilma kere ja/või haakeseadiseta, kui kere ja/või haakeseadis on tootja poolt paigaldamata (kaasa arvatud vedelikud, tööriistad, varuratas (kui see on paigaldatud) ja juht ning busside ja kaugsõidubusside korral meeskonnaliige, kui sõidukis on meeskonnaliikme iste)^(h) (iga variandi suurim ja vähim väärtus): .....
- 2.6.1. Kõnealuse massi jaotumine telgede vahel ning poolhaagise või kesktelgahaagise korral tugikoormus haakepunktis (suurim ja vähim väärtus iga variandi jaoks): .....
- 2.8. Suurim tehniliselt lubatud täismass tootja andmetel⁽ⁱ⁾⁽³⁾: .....
9. KERE
- 9.20. Porikaitesüsteem .....
- 9.20.0. Olemasolu: jah/ei/mittekomplektne⁽¹⁾ .....
- 9.20.1. Sõiduki lühikirjeldus porikaitesüsteemi ja selle koostisosade suhtes: ....
- 9.20.2. Üksikasjalikud joonised porikaitesüsteemi ja selle asukoha kohta sõidukil, kusjuures näidatakse määruse (EL) nr 109/2011 VI lisa joonistel esitatud mõõtmed, arvestades rehviga velje äärmisi elemente: .....
- 9.20.3. Porikaitsevarustuse tüübikinnitusnumber (-numbrid), kui on teada: .....

Kuupäev, allkiri

2. OSA

NÄIDIS

(suurim formaat: A4 (210 × 297 mm))

EÜ TÜÜBIKINNITUSTUNNISTUS

Tüübikinnitusasutuse pitser

Teatis, mis käsitleb:

— EÜ tüübikinnitust⁽¹⁾ — EÜ tüübikinnituse pikendamist⁽¹⁾ — EÜ tüübikinnituse andmisest keeldumist⁽¹⁾ — EÜ tüübikinnituse tühistamist⁽¹⁾	}	teatava sõidukitüübi porikaitsetsüsteemide osas

vastavalt määrusele (EÜ) nr .../..., viimati muudetud määrusega (EÜ) nr .../...⁽¹⁾

EÜ tüübikinnituse number: .....

Pikendamise põhjus: .....

I OSA

- 0.1. Mark (tootja kaubamärk): .....
- 0.2. Tüüp: .....
- 0.2.1. Ärinimi (-nimed) (kui on olemas): .....
- 0.3. Tüübi identifitseerimisandmed, kui need on märgitud sõidukile⁽²⁾: .....
- 0.3.1. Kõnealuse märgistuse asukoht: .....
- 0.4. Sõiduki kategooria⁽³⁾: .....
- 0.5. Tootja nimi ja aadress: .....
- 0.8. Koostetehas(t)e nimi/nimed ja aadress/aadressid: .....
- 0.9. Tootja esindaja (kui on olemas) nimi ja aadress: .....

II OSA

1. Lisateave: vt lisand.
2. Katsete eest vastutav tehniline teenistus: .....
3. Katseprotokolli kuupäev: .....
4. Katseprotokolli number: .....
5. Märkused (kui on): vt lisand.
6. Koht: .....
7. Kuupäev: .....
8. Allkiri: .....
9. Lisatud on loetelu tüübikinnitusasutusele esitatud teabest, mida on võimalik taotluse korral saada.

⁽¹⁾ Mittevajalik maha tõmmata.⁽²⁾ Kui tüübi identifitseerimisandmed sisaldavad märke, mis ei ole käesoleva teatisega hõlmatud sõiduki, osa või eraldi tehnilise seadmeistiku kirjeldamisel asjakohased, asendatakse dokumentides need märgid sümboliga „?” (nt ABC??123??).⁽³⁾ Vastavalt direktiivi 2007/46/EÜ II lisa A osa määratlusele.

▼B

Lisand

EÜ tüübikinnitustunnistusele nr

1. Lisateave
- 1.1. Porikaitsevarustuse omadused (tüüp, lühikirjeldus, kaubamärk või nimi, osa tüübikinnitusnumber/-numbrid:
5. Märkused (kui on):

II LISA

HALDUSDOKUMENDID, MIS ON VAJALIKUD PORIKAITSESÜSTEEMIDE KUI ERALDI TEHNILISTE SEADMESTIKE EÜ TÜÜBIKINNITUSEKS

1. OSA

Teatis

NÄIDIS

Teatis nr ... porikaitseüsteemide kui eraldi tehniliste seadmestike EÜ tüübikinnituse kohta.

Allpool osutatud teave esitatakse kolmes eksemplaris ja koos sisukorraga. Kõik joonised esitatakse sobivas mõõtkavas ja piisavalt üksikasjalikuna A4 formaadis või A4 formaadis voldikul. Kui lisatakse fotod, peavad need olema piisavalt üksikasjalikud.

Kui käesolevas teatises nimetatud süsteemid, osad ja eraldi tehnilised seadmes- tikud sisaldavad elektroonilisi häälestusseadmeid, tuleb esitada andmed nende töötamise kohta.

0. ÜLDISED MÄRKUSED

- 0.1. Mark (tootja kaubamärk): .....
- 0.2. Tüüp: .....
- 0.5. Tootja nimi ja aadress: .....
- 0.7. Osade ja eraldi tehniliste seadmestike korral EÜ tüübikinnitusmärgi asukoht ja kinnitusviis: .....
- 0.8. Koostetehas(t)e aadress(id): .....
- 0.9 Tootja esindaja (kui on olemas) nimi ja aadress: .....

1. VARUSTUSE KIRJELDUS

- 1.1. Porikaitsevarustuse tehniline kirjeldus, milles on näidatud selle füüsikaline tööpõhimõte ja asjakohane katse, mille see peab läbima: .....
- 1.2. Kasutatud materjalid: .....
- 1.3. Piisavalt üksikasjalik(ud) ja sobivas mõõtkavas joonis(ed), nii et seda (neid) on võimalik tuvastada. Joonisel peab olema märgitud osa EÜ tüübi- kinnitusmärgi soovitatav asukoht. ....

Kuupäev

Allkirjastanud

▼B

2. OSA

NÄIDIS

(suurim formaat: A4 (210 × 297 mm))

EÜ TÜÜBIKINNITUSTUNNISTUS

Tüübikinnituse pitser

Teatis, mis käsitleb:

— EÜ tüübikinnitust ⁽¹⁾	}	porikaitseüsteemi kui osa/eraldi tehnilise seadme puhul
— EÜ tüübikinnituse pikendamist ⁽¹⁾		
— EÜ tüübikinnituse andmisest keeldumist ⁽¹⁾		
— EÜ tüübikinnituse tühistamist ⁽¹⁾		

vastavalt määrusele (EÜ) nr .../..., viimati muudetud määrusega (EÜ) nr .../...⁽¹⁾

EÜ tüübikinnituse number: .....

Pikendamise põhjus: .....

I OSA

- 0.1. Mark (tootja kaubamärk): .....
- 0.2. Tüüp: .....
- 0.3. Tüübi identifitseerimisandmed, kui need on märgitud eraldi tehnilisele seadmele⁽²⁾ .....
- 0.3.1. Kõnealuse märgistuse asukoht: .....
- 0.5. Tootja nimi ja aadress: .....
- 0.7. EÜ tüübikinnitusemärgi asukoht ja kinnitusviis: .....
- 0.8. Koostehas(t)e nimi/nimed ja aadress/aadressid: .....
- 0.9. Tootja esindaja (kui on olemas) nimi ja aadress: .....

II OSA

1. Lisateave (vajaduse korral): vt lisand.
2. Katsete eest vastutav tehniline teenistus: .....
3. Katseprotokolli kuupäev: .....
4. Katseprotokolli number: .....

⁽¹⁾ Mittevajalik maha tõmmata.⁽²⁾ Kui tüübi identifitseerimisandmed sisaldavad märke, mis ei ole käesoleva teatisega hõlmatud sõiduki, osa või eraldi tehnilise seadme kirjeldamisel asjakohased, asendatakse dokumentides need märgid sümboliga „?” (nt ABC??123??).

▼B

5. Märkused (kui on): vt lisand.
6. Koht: .....
7. Kuupäev: .....
8. Allkiri: .....
9. Lisatud on loetelu tüübikinnitusasutusele esitatud teabest, mida on võimalik taotluse korral saada.....

▼B

Lisand

EÜ tüübikinnitustunnistusele nr. ...

1. Lisateave
- 1.1. Varustuse tööpõhimõte: energiat neelav/õhku/vett eraldav ⁽¹⁾
- 1.2. Porikaitsevarustuse omadused (lühikirjeldus, kaubamärk või nimi, number/-numbrid):
5. Märkused (kui on):

⁽¹⁾ Mittevajalik maha tõmmata.

▼B

3. OSA

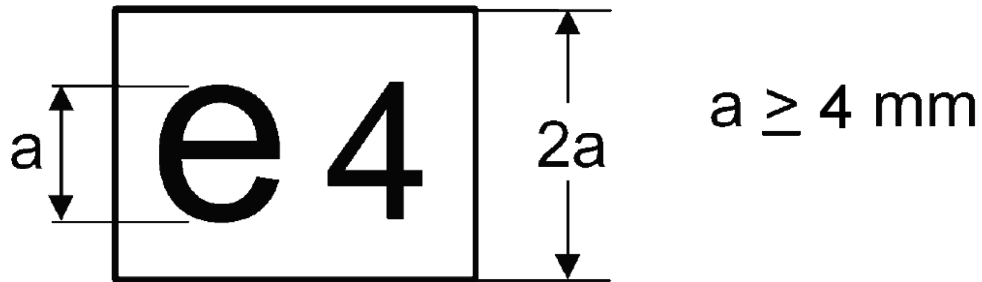
Eraldi tehnilise seadmestiku EÜ tüübikinnitusmärk

1. Eraldi tehnilise seadmestiku EÜ tüübikinnitusmärgil on:
  - 1.1. Ristkülik, mille sees on väike e-täht, millele järgneb eraldi tehnilise seadmestiku EÜ tüübikinnituse andnud liikmesriigi eraldusnumber:

1 Saksamaa	19 Rumeenia
2 Prantsusmaa	20 Poola
3 Itaalia	21 Portugal
4 Madalmaad	23 Kreeka
5 Rootsi	24 Iirimaa
6 Belgia	► M1 25 Horvaatia ◀
7 Ungari	26 Sloveenia
8 Tšehhi Vabariik	27 Slovakkia
9 Hispaania	29 Eesti
11 Ühendkuningriik	32 Läti
12 Austria	34 Bulgaaria
13 Luksemburg	36 Leedu
17 Soome	49 Küpros
18 Taani	50 Malta
  - 1.2. Ristküliku läheduses peab olema ka tüübikinnitusnumbri 4. osas sisalduv „baas-tüübikinnitusnumber”, mille ees on kaks numbrit, mis näitavad käesoleva määruse või käesoleva määruse viimase olulise tehnilise muudatuse järjekorranumbrit. Praegune järjekorranumber on 00.
  2. Eraldi tehnilise seadmestiku EÜ tüübikinnitusmärk kinnitatakse porikaitsevarustusele selliselt, et see oleks kustutamatu ning kergesti ja hõlpsalt loetav, isegi kui seade on sõidukile kinnitatud.
  3. Eraldi tehnilise seadmestiku EÜ tüübikinnitusmärgi näidis on esitatud allpool.

▼B

Eraldi tehnilise seadmestiku EÜ tüübikinnitusmärgi näidis

Selgitav märkus

Seletus Eraldi tehnilise seadmestiku EÜ tüübikinnitus anti välja Madalmaades numbril 0046. Esimesed kaks numbrit „00” osutavad sellele, et asjaomasele eraldi tehnilisele seadmestikule on antud tüübikinnitus käesoleva määruse alusel. Sümbol „A” tähistab seda, et seade on energiat neelavat tüüpi.

III LISA

1. OSA

Nõuded porikaitsevarustusele

0. ÜLDSPETSIFIKATSIOONID

- 0.1. Porikaitsevarustus peab olema konstrueeritud selliselt, et töötab tavapärase kasutuse korral märgadel teedel nõuetekohaselt. Peale selle ei tohi see sisaldada struktuurilisi ega valmistamisdefekte, mis võiksid kahjustada selle nõuetekohast toimimist.

1. LÄBIVIIDAVAD KATSED

- 1.1 Selle füüsilisest tööpõhimõttest sõltuvalt tuleb porikaitsevarustusele teha 2. ja 3. osas kirjeldatud asjakohased katsed ning esitada tulemused, mida nõutakse nimetatud osade punktis 5.

2. SÕIDUKI OSA EÜ TÜÜBIKINNITUSE TAOTLUS

- 2.1. Direktiivi 2007/46/EÜ artikli 7 kohase EÜ tüüvikinnitustaotluse sõiduki osa porikaitsevarustuse tüübile esitab tootja.

- 2.2. Teatise näidis on esitatud II lisa 1. osas.

- 2.3. Tüüvikinnituskatsete eest vastutavale tehnilisele teenistusele tuleb esitada

neli näidist: neist kolm katseteks ja neljas hilisemate kontrollimiste jaoks laboratooriumis säilitamiseks. Katselaboratoorium võib nõuda lisanäidiseid.

2.4. **Märgistused**

- 2.4.1. Iga näidis peab olema selgelt ja kustutamatu märgistatud kaubanime või kaubamärgi ja tüübitähisega ning sisaldama ala, mis on piisavalt suur osa EÜ tüüvikinnitusemärgi jaoks.

- 2.4.2. Tüüvikinnitusemärgile tuleb vastavalt direktiivi 2007/46/EÜ VII lisa liite punktile 1.3 lisada täht „A”, kui seade on energiat neelavat tüüpi või täht „S”, kui seade on õhku/vett eraldavat tüüpi

2. OSA

Katsed energiat neelavat tüüpi porikaitsevarustusele

1. PÕHIMÕTE

Kõnealuse katse eesmärk on mõõta varustuse võimet pidada kinni vett, mis on suunatud selle vastu pihustusjuga sarjana. Katsekomplekt on mõeldud jälgendama tingimusi, milles seade sõidukile paigaldatult peab töötama, arvestades rehvi turvise poolt maast üles paisatud vee hulka ja kiirust.

▼B

2. SEADMED

Katsekomplekti kirjeldus on VI lisa joonisel 8.

3. KATSETINGIMUSED

3.1. Katsed tehakse suletud ruumis, seisva õhuga keskkonnas.

3.2. Ümbritsev temperatuur ja katseseadmete temperatuur peab olema 21 (± 3) °C.

3.3. Kasutada tuleb deioniseeritud vett.

3.4. Katseseadmed niisutatakse enne iga katset

4. PROTSEDUUR

4.1 Kinnitada 500 (+0/- 5) mm laiune ja 750 mm kõrgune katsetatava seadme näidis katseseadme vertikaaltasapinna külge, veendudes, et näidis asub täielikult koguja piirides ja et ükski takistus ei saa vett kõrvale juhtida ei enne ega ka pärast kokkupuudet seadmega.

4.2 Seada vee vooluhulgaks 0,675 (+/- 0,01) l/s ja kauguselt 500 (+/- 2) mm suunata näidisele horisontaalselt vähemalt 90 l (maksimaalselt 120 l) vett (VI lisa joonis 8).

4.3. Lasta veel nõrguda nädiselt kogujasse. Arvutada kogutud vee protsent pihustatud vee hulga suhtes.

4.4. Korrata katset nädisega viis korda vastavalt punktides 4.2. ja 4.3. kirjeldatule. Arvutada viiekatselise seeria keskmine protsent.

5. TULEMUSED

5.1. Punktis 4.4. arvatud keskmine protsent peab olema vähemalt 70 %.

5.2 Kui viiekatselise seeria jooksul kõrgeim ja madalaim kogutud vee protsent erinevad keskmisest protsendist rohkem kui 5 % võrra, tuleb viiekatselist seeriat korrata.

Kui ka teise viiekatselise seeria jooksul erinevad kõrgeim ja madalaim kogutud vee protsent keskmisest protsendist rohkem kui 5 % võrra ja kui madalam väärtus ei vasta punkti 5.1 nõuetele, keeldutakse tüübikinnituse andmisest.

5.3. Kontrollige, kas seadme vertikaalne asend mõjutab saadud tulemusi. Sellisel juhul tuleb punktides 4.1.–4.4. kirjeldatud protseduuri korrata kõrgeima ja madalaima kogutud vee protsendi andnud asendites; punkti 5.2 nõuded jäävad kehtima.

Keskmine protsent arvutatakse sel juhul üksikkatsete tulemuste põhjal. Keskmine protsent ei tohi olla väiksem kui 70.

3. OSA

Katsed õhku/vett eraldavat tüüpi porikaitsevarustusele

1. PÕHIMÕTE

Katse eesmärk on määrata poorse materjali efektiivsus kinni pidada vett, mida piserdatakse sellele suruõhu/vee pihustiga.

Katseks kasutatavad seadmed peavad simuleerima tingimusi, millesse materjal sõidukile paigaldatuna satub, arvestades rehvi turvise poolt maast üles paisatud vee hulka ja kiirust.

2. SEADMED

Katsekomplekti kirjeldus on VI lisa joonisel 9.

3. KATSETINGIMUSED

3.1. Katsed tehakse suletud ruumis, seisva õhuga keskkonnas.

3.2. Ümbritsev temperatuur ja katseseadmete temperatuur peab olema 21 (± 3) °C.

3.3. Kasutada tuleb deioniseeritud vett.

3.4. Katseseadmed niisutatakse enne iga katset

4. PROTSEDUUR

4.1 Kinnitada 305 × 100 mm näidis vertikaalselt katsekomplektile, kontrollida, et näidise ja ülemise painutatud plaadi vahele ei jääks vahet ja et kogumisalus oleks korralikult paigas. Pihusti paak täita 1 $\pm 0,005$ liitri veega ja paigutada see nii, nagu on joonisel kujutatud.

4.2 Pihusti peab olema reguleeritud järgmiselt:

rõhk (pihustil): 5 baari +10 % /- 0 %

vooluhulk: 1 liiter minutis $\pm$ 5 sekundit

pihustamine: tsirkulaarne, 50 $\pm$ 5 mm läbimõõduga 200 $\pm$ 5 mm kaugusel näidisest, otsik 5 $\pm$ 0,1 mm läbimõõduga.

4.3. Pihustada kuni veetolm kaob ja märkida üles kulunud aeg. Lasta 60 sekundi jooksul veel voolata näidiselt alusele ja mõõta kogutud vee hulk. Mõõta pihusti paaki jäänud vee hulk. Arvutada pihustatud vee hulga protsent kogutud vee hulga suhtes.

4.4. Korrata katset viis korda ja arvutada kogutud vee hulga keskmine protsent. Enne iga katset kontrollida, et kogumisalus, pihusti paak ja mõõteanum oleksid kuivad.

▼B

5. TULEMUSED

- 5.1. Punktis 4.4. arvatud keskmine protsent peab olema vähemalt 85 %.
- 5.2. Kui viiekatselise seeria jooksul kõrgeim ja madalaim kogutud vee protsent erinevad keskmisest protsendist rohkem kui 5 % võrra, tuleb viiekatselist seeriat korrata. Kui ka teise viiekatselise seeria järel erinevad kõrgeim ja madalaim kogutud vee protsent keskmisest protsendist rohkem kui 5 % võrra ja kui madalam väärtus ei vasta punkti 5.1 nõuetele, keeldutakse tüübikinnituse andmisest.
- 5.3. Kui seadme vertikaalne asend mõjutab saadud tulemusi, tuleb punktides 4.1–4.4 kirjeldatud protseduuri korrata asendis, mis annab kõrgeima ja madalaima kogutud vee protsendi; punkti 5.2 nõuded jäävad kehtima.

Iga katse tulemuste esitamisel kohaldatakse punkti 5.1 nõudeid.

IV LISA

Nõuded sõidukite EÜ tüübikinnitusele porikaitseüsteemide osas

0. ÜLDISED MÄRKUSED

- 0.1. N- ja O-kategooria sõidukid, välja arvatud direktiivi 2007/46/EÜ II lisa määratletud maastikusõidukid, peavad olema konstrueeritud ja/või varustatud porikaitsevarustusega sellisel viisil, et oleksid täidetud käesolevas lisa esitatud nõuded. Šassiiga/kabiiniga sõidukite puhul kohaldatakse kõnealuseid nõudeid ainult kabiini all asuvate rataste suhtes.

N₁- ja N₂-kategooria sõidukite puhul, mille suurim lubatud täismass ei ületa 7,5 tonni, võib tootja taotluse korral käesoleva määruuse nõuete asemel kohaldada nõukogu direktiivi 78/549/EMÜ (¹) nõudeid.

- 0.2. Käesoleva lisa nõuded artikli 2 lõikes 4 määratletud porikaitsevarustuse suhtes ei ole kohustuslikud N-, O₁- ja O₂-kategooria sõidukitele, mille suurim lubatud täismass ei ületa 7,5 tonni, šassiiga/kabiiniga sõidukitele, kereta sõidukitele või sõidukitele, mille puhul porikaitsevarustuse olemasolu ei võimalda nende kasutamist. Kui niisugused seadmed nendele sõidukitele siiski paigaldatakse, peavad need vastama käesoleva määruuse nõuetele.

1. Tüübikinnituskatseid tegevale tehnilisele teenistusele esitatakse kinnitavatava sõidukitüübi representatiivsõiduk, millele on paigaldatud selle porikaitseüsteem.

ÜLDNÕUDED

2. TELJED

2.1. Ülestõstetavad teljed

Kui sõiduk on varustatud ühe või mitme ülestõstetava teljega, peab porikaitseüsteem allastatud telgede korral katma kõik rattad ja ülestõstetud telgede korral katma maaga kokkupuutes olevad rattad.

2.2. Pöördeteljed

Käesolevas määruuses käsitatakse „pöörduva” pöördeteljena telge, mis on varustatud juhtrastega.

Kui sõiduk on varustatud pöördeteljega, peab porikaitseüsteem vastama nõuetele, mis on esitatud pöördetelje poltidele paigaldatud mittejuhivatele ratastele. Kui porikaitseüsteem ei ole paigaldatud kõnesolevale osale, peab see vastama juhtrastetele esitatud nõuetele.

(¹) EÜT L 168, 26.6.1978, lk 45.

▼B

3. VÄLIMISE KÜLGPÖLLE ASEND

Vahekaugus c rehvi välisseina puudutava pikitasandi (välja arvatud rehvikumerus maapinna lähedal) ja külgpõlle sisemise ääre vahel ei tohi ületada 100 mm (VI lisa joonised 1a ja 1b).

4. SÕIDUKI SEISUKORD

Et kontrollida vastavust käesolevale määrusele, peab sõiduk olema järgmises seisukorras:

- a) sõiduk peab olema koormata ja rattad peavad olema otseasendis;
- b) poolhaagiste korral peavad koormapinnad olema horisontaalsed;
- c) rehvid peavad olema pumbatud nende normaalrõhuni.

5. PORIKAITSESÜSTEEMID

5.1. Porikaitsesüsteem peab vastama punktis 6 või 8 esitatud tingimustele.

5.2. Kere põranda või koormaplatvormi alumise osaga kaetud mittejuhitavate või isejuhtivate rataste porikaitsesüsteem peab vastama kas punktides 6 või 8 esitatud tingimustele või punktis 7 esitatud tingimustele.

ERINÕUDED

6. Juhtrataste või isejuhtivate rataste või mittejuhitavate ratastega varustatud telgedele esitatud nõuded, mis on seotud energiat neelavate porikaitsesüsteemidega.

6.1. Poritiivad

6.1.1. Poritiivad peavad katma rehvidest vahetult üles, ette ja taha jääva ala järgmisel viisil:

- a) ühe või mitme telje korral peab eesmine äär (C) ulatuma ettepoole kuni jooneni O–Z, kus nurk Θ (teeta) võib olla maksimaalselt 45° ülalpool horisontaali.

Kõige tagumine äär (VI lisa joonis 2) peab ulatuma alla niimoodi, et see on maksimaalselt 100 mm ülalpool ratta keset läbivat horisontaalset joont;

- b) mitme telje korral kehtib nurk Θ ainult eesmise telje suhtes ja tagumise ääre kõrguse nõuet kohaldatakse ainult tagumise telje suhtes;
- c) poritiiva üldlaius q (VI lisa joonis 1a) peab olema piisav, et katta vähemalt rehvi laiust b või kahe rehvi kogu laiust t paarisrataste korral, võttes arvesse tootja etteantud ratta-/rehvikomplekti äärmisi mõõtmeid. Mõõtmed b ja t peavad olema mõõdetud rehvi keskme kõrguselt, jättes välja kõik rehvi seinal olevad märgised, ribad, kaitsevööd jne.

▼B

6.1.2. Poritiiva tagumise osa esikülj peab olema varustatud porikaitsevarustusega, mis vastab III lisa 2. osas esitatud tingimustele. See seade peab katma poritiiva sisekülje kõrguseni, mis on määratud läbi ratta keskme kulgeva sirgjoonega, mis lõikub horisontaaliga vähemalt 30° nurga all (VI lisa joonis 3).

6.1.3. Kui paigaldatud poritiivad koosnevad mitmest osast, ei tohi need sisaldada ühtki ava, mis pritsmeid sõiduki liikumise ajal läbi laseks. See nõue on täidetud, kui nii koormatud kui ka koormamata sõiduki puhul ratta keskpunkti väljapoole üle kogu rehvi veerepinna laiuse suunduv radiaalne veejuga paiskub poritiivaga kaitstud alas alati vastu porikaitseüsteemi mõnda osa.

6.2. Välimised külgpõlled

6.2.1. Üksikute telgede korral ei või välimise külgpõlle alumine äär ratta keskmest mõõdetuna asuda kaugemal järgmistest vahekaugustest ja raadius-test, välja arvatud alumistes äärtes (VI lisa joonis 2).

Õhkvedrustus

a) Juhrataste või isejuhitavate ratastega varustatud teljed: esiservast (sõiduki esiosa suunas) (kaare ots C) tagumise ääreni (sõiduki tagaosas suunas) (kaare ots A)	} $R_v \leq 1,5 R$
b) Mittejuhitavate ratastega varustatud teljed: esiservast (kaare ots C) tagumise ääreni (kaare ots A)	} $R_v \leq 1,25 R$

Mehaaniline vedrustus

- a) üldjuhul} $R_v \leq 1,8 R$
- b) üle 7,5 tonni tehniliselt lubatud täismassiga sõidukite mittejuhitavatel ratastel} $R_v \leq 1,5 R$,

kus R on sõidukile paigaldatud rehvi raadius ja R_v raadiusena väljendatud vahekaugus välimise külgpõlle alumisest äärest rehvi keskmene.

6.2.2. Mitme telje korral ei kehti punktis 6.2.1. sätestatud nõuded esimese ja tagumise telje keset läbivate vertikaalsete põikitasapindade vahel, kus välimine külgpõll võib olla paigaldatud sirgelt, et tagada porikaitseüsteemi katkematus (VI lisa joonis 4).

6.2.3. Porikaitseüsteemi kõige ülemise ja kõige alumise punkti (poritiib ja välimine külgpõll) vaheline kaugus mõõdetuna ükskõik millisest poritiivaga risti olevast ristlõike punktist (VI lisa joonised 1b ja 2) peab kõikides ratta või mitme telje korral esimese ratta keset läbivates vertikaaljoone taga olevates punktides ületama 45 mm. Seda kaugust võib selle joone ees astmeliselt vähendada.

6.2.4. Välimistes külgpõlledes või välimiste külgpõlled ja muude poritiiva osade vahel ei tohi olla ühtegi ava, mis pritsmeid sõiduki liikumise ajal läbi laseks.

▼B

6.2.5. Punktide 6.2.3. ja 6.2.4. nõudeid ei ole võimalik järgida, kui külgpõll koosneb erinevatest üksteise suhtes liikumises olevatest elementidest.

6.2.6. Madala šassiiga poolhaagiste sadulveokid (määratletud standardi ISO 612 punktis 6.20, 1978), eelkõige need, mille haakeseadise kõrgus on kuni 1 100 mm, võivad olla ehitatud viisil, mis vabastab nad punktide 6.1.1.a, 6.1.3 ja 6.2.4 nõuete täitmisest. Kui sellised sadulveokid on haagitud poolhaagise külge, ei pea poritiivad ja külgpõlled katma otse tagumise telje rehvide kohal olevat ala, et vältida porikaitseüsteemi kahjustamist. Selliste sõidukite poritiivad ja külgpõlled peavad siiski vastama eelmiste punktide nõuetele sektorites, mis asuvad rohkem kui 60° ratta keset läbivast vertikaalsest joonest nende rehvide ees ja taga.

Kõnealused sõidukid peavad seega olema ehitatud viisil, et nad vastaksid esimeses lõigus esitatud nõuetele juhul, kui neid kasutatakse ilma poolhaagiseta.

Nimetatud nõuetele vastamiseks võib poritiibadel ja külgpõlledel olla näiteks eemaldatav osa.

6.3. Poripõlled

6.3.1. Põlle laius peab täitma punkti 6.1.1 alapunktis c väärtusele q esitatud nõudeid, välja arvatud juhul, kui mis tahes põlle osa on poritiiva sees. Sellisel juhul peab põlle see osa olema vähemalt rehvi turvisega võrdse laiusena.

Poritiiva all asuva poripõlle osa laius peab vastama käesoleva lõike nõuetele, lubatud hälve mõlemal küljel on ± 10 mm.

6.3.2. Põlle asend peab olema põhiliselt vertikaalne.

6.3.3. Alumise serva maksimaalne kõrgus ei tohi ületada 200 mm (VI lisa joonis 3).

Kõige tagumise telje korral, kus välimise külgpõlle alumise serva radiaalkaugus R_v ei ületa sellele teljele paigaldatud rehvide raadiust, suurendatakse seda vahekaugust kuni 300 mm-ni.

Poripõlle alumise serva maksimaalset kõrgust maapinnast võib suurendada 300 mm-ni, kui tootja peab seda vedrustussüsteemi omadusi arvestades tehniliselt sobivaks.

6.3.4. Poripõll ei tohi horisontaalselt mõõdetuna olla rehvi kõige tagumisest punktist rohkem kui 300 mm kaugusel.

6.3.5. Kui mitme telje korral on naabertelgedele paigutatud rehvide vahekaugus d väiksem kui 250 mm, peavad olema poripõlledega varustatud ainult tagumised rattad. Kui naabertelgede rehvide vahekaugus d on vähemalt 250 mm, peab iga ratta taga olema poripõll (VI lisa joonis 4).

▼B

- 6.3.6. 100 mm põlleiuse korral ei tohi poripõlled 3 N jõu mõjul tahapoolle painduda rohkem kui 100 mm, jõud suunatakse punkti, mis asub 50 mm ülalpool põlle alumist serva.
- 6.3.7. Minimaalsete nõutavate mõõtmatega poripõlle osa kogu esikülg peab olema varustatud porikaitsevarustusega, mis vastab III lisa 2. osas esitatud tingimustele.
- 6.3.8. Poritiiva alumise tagumise ääre ja poripõlled vahel ei tohi olla ühtegi ava, mis pritsmeid sõiduki liikumise ajal läbi laseks.
- 6.3.9. Kui porikaitsevarustus vastab poripõlledega seotud tingimustele (punkt 6.3), ei nõuta lisaporipõlle.
7. Mittejuhitavate või isejuhtivate ratastega telgede energiat neelava porikaitsevarustusega varustatud porikaitseüsteemiga seotud nõuded (vt punkt 5.2).

7.1. Poritiivad

- 71.1. Poritiivad peavad katma vahetult rehvi(de) kohal oleva ala. Nende eesmised ja tagumised ääred peavad ulatuma vähemalt rehvi(de) ülemist äärt puutuva horisontaaltasandini (VI lisa joonis 5). Tagumise ääre võib siiski asendada poripõllega; sellisel juhul peab see ulatuma poritiiva (või samaväärse osa) ülemise osani.
- 71.2. Kogu poritiiva sisemine tagumine osa peab olema varustatud porikaitsevarustusega, mis vastab III lisa 2. osas esitatud nõuetele.

7.2. Välimised külgpõlled

- 72.1. Kui üksikute telgede või mitme telje korral on naaberrehvide vaheline vahekaugus vähemalt 250 mm, peab välimine külgpõll katma pinna, mis ulatub poritiiva alumisest osast ülemiseni kuni rehvi(de) kõrgeima punktiga puutuva sirgjooneni, mis asub rehvi esikülge puutuva vertikaaltasandi ja ratta/rataste taga asuva poritiiva või poripõlle vahel (VI lisa joonis 5b).

Mitme telje korral peab välimine külgpõll asuma iga ratta juures.

- 72.2. Välimise külgpõlle ja poritiiva sisemise osa vahel ei tohi olla ühtegi ava, mis pritsmeid läbi laseks.
- 72.3. Kui poripõllesid ei ole paigaldatud iga ratta taha (vt punkt 6.3.5), peab välimine külgpõll olema pidev poripõlle välimisest servast kuni esimesel teljel oleva rehvi kõige eesmise punktiga puutuva vertikaaltasandini (VI lisa joonis 5a).
- 72.4. Kogu välimise külgpõlle sisepind, mille kõrgus peab olema vähemalt 100 mm, peab olema varustatud energiat neelava porikaitsevarustusega, mis vastab III lisa 2. osa nõuetele.

▼B

7.3. Need põlled peavad ulatuma poritiiva alumise osani ja vastama punktidele 6.3.1–6.3.9.

8. Juhtrataste ja mittejuhitavate rataste telgede jaoks mõeldud vee-/õhualdiga porikaitseadmetega varustatud porikaitseüsteemidega seotud nõuded

8.1. Poritiivad

8.1.1. Poritiivad peavad vastama punkti 6.1.1 alapunkti c nõuetele.

8.1.2. Üksiku või mitme telje poritiivad, kus naabertelgedel olevate rehvide vaheline vahekaugus ületab 300 mm, peavad vastama ka punkti 6.1.1 alapunkti a nõuetele.

8.1.3. Mitme telje korral, kus vahekaugus naabertelgedel olevate rehvide vahel ei ületa 300 mm, peavad poritiivad vastama ka joonisel 7 kujutatud näidisele.

8.2. Välimised külgpõlled

8.2.1. Välimiste külgpõlled alumised servad peavad olema varustatud vett/õhku eraldava porikaitsevarustusega, mis vastab III lisa 3. osa nõuetele.

8.2.2. Kui üksiku või mitme telje korral ületab naabertelgedel olevate rehvide vaheline vahekaugus 300 mm, peavad välimisele külgpõllele paigaldatud porikaitsevarustuse alumisel serval alates ratta keskmest olema järgmised maksimaalsed mõõtmed ja raadiused (VI lisa joonised 6 ja 7):

a) Juhtrataste või isejuhtivate ratastega varustatud teljed: } $R_v \leq 1,05 R$
 esiservast (sõiduki esiosa suunas) (kaare ots C 30°
 nurga all)
 tagumise ääreni (sõiduki tagaosas suunas) (kaare ots A
 100 mm kaugusel)

b) Mittejuhitavate ratastega varustatud teljed: } $R_v \leq 1,00 R$
 esiservast (kaare ots C 20° nurga all)
 tagumise ääreni (kaare ots A 100 mm kaugusel)

kus:

R = sõidukile paigaldatud rehvi raadius;

R_v = radiaalkaugus välimise külgpõlle alumisest servast ratta keskmeni.

8.2.3. Kui mitme telje korral ei ületa naabertelgedel olevate rehvide vahekaugus 300 mm, peavad telgede vahel asuvad välimised külgpõlled vastama punktis 8.1.3 määratud nõuetele ja ulatuma allapoole nii, et need oleksid ratta keset läbivast horisontaalsest sirgjoonest maksimaalselt 100 mm kõrgemal (VI lisa joonis 7).

8.2.4. Välimise külgpõlle kõrgus peab kõikides ratta keset läbivates vertikaaljoone taga olevates punktides ületama 45 mm. Seda kõrgust võib selle joone ees astmeliselt vähendada.

▼B

- 8.2.5. Välimistes külgpõlledes või välimiste külgpõlledes ja poritiiva vahel ei tohi olla ühtegi ava, mis pritsmeid läbi laseks.
- 8.3. **Poripõlled**
- 8.3.1. Poripõlled peavad:
- a) vastama punktis 6.3 (VI lisa joonis 3) esitatud nõuetele; või
  - b) vastama punktides 6.3.1, 6.3.2, 6.3.5, 6.3.8 ja 8.3.2 (VI lisa joonis 6) esitatud nõuetele.
- 8.3.2. IV lisa esitatud tingimustele vastav porikaitsevarustus peab olema paigaldatud punkti 8.3.1 alapunktis b nimetatud poripõlledele vähemalt kogu serva ulatuses.
- 8.3.2.1. Porikaitsevarustuse alumine serv ei tohi olla maapinnast kõrgemal kui 200 mm.
- Poripõlle alumise serva maksimaalset kõrgust maapinnast võib suurendada 300 mm-ni, kui tootja peab seda vedrustussüsteemi omadusi arvestades tehniliselt sobivaks.
- 8.3.2.2. Porikaitsevarustus peab olema vähemalt 100 mm kõrge.
- 8.3.2.3. Peale porikaitsevarustust sisaldava alumise osa ei tohi punkti 8.3.1 alapunktis b nimetatud poripõll 100 mm põlle laiuse korral 3 N jõu mõjul tahapoole painduda rohkem kui 100 mm; seda mõõdetakse poripõlle ja tööasendis porikaitsevarustuse löikejoonel ning kohaldatakse punkti suhtes, mis asub 50 mm ülalpool põlle alumist serva.
- 8.3.3. Poripõll ei tohi horisontaalselt mõõdetuna olla rehvi kõige tagumisest punktist rohkem kui 200 mm kaugusel.
9. Mitme telje korral ei pea ühe telje (mitte kõige tagumise telje) porikaitse-süsteem katma rehvi turvise kogu laiust, kui porikaitse-süsteem ja telje või vedrustuse või veermiku struktuur võivad teineteist vastastikku mõjutada.

*V LISA***Toodangu vastavus nõuetele ja tootmise lõpetamine****1. Toodangu vastavus nõuetele**

- 1.1. Iga osa EÜ tüübikinnitusmärgi kandev porikaitsevarustus peab vastama kinnitatud tüübile. EÜ tüübikinnitusmärgi välja andnud asutus säilitab ühe näidise, mida koos osa EÜ tüübikinnitustunnistusega võib kasutada tuvastamiseks, kas osa EÜ tüübikinnitusmärgi kandvad turustatavad seadmed vastavad kehtestatud nõuetele.
- 1.2. Seadme tüüp määratakse kindlaks koos osa EÜ tüübikinnitustaotlusega esitatud näidise ja kirjeldavate dokumentide abil. Seadmed, mille omadused on identsed näidisseadmega ja mille teised osad ei erine näidisseadme vastavatest osadest, välja arvatud variandid, mis ei mõjuta käesolevas lisas nimetatud omadusi, võib lugeda samasse tüüpi kuuluvateks.
- 1.3. Tootja kontrollib seadmeid regulaarselt, et garanteerida toodangu vastavus kinnitatud tüübile.

Selleks peab tootjal kas olema võimalik kasutada laboratooriumi, mis on piisavalt hästi varustatud põhiliste katsete tegemiseks, või ta peab laskma toodangu vastavuse katseid teha heakskiidetud laboratooriumis.

Toodangu vastavuse katsete tulemused tuleb pädevatele ametiasutustele kontrollimise jaoks kättesaadavaks teha vähemalt üheks aastaks.

- 1.4. Pädevad ametiasutused võivad teha ka pistelist kontrolli.
- 1.5. Toodangu vastavust kinnitatud seadmetüübile tuleb kontrollida vastavalt III lisas esitatud tingimustele ja meetoditele.

Osa tüübikinnituse andnud asutuste nõudmisel peab tootja katsete või vastavuse kontrollimise eesmärgil nende käsutusse andma eelnevalt tüübikinnituse saanud seadmetega sama tüüpi seadmed.

- 1.6. Seadmed loetakse nõuetele vastavaks, kui kümnest juhuslikult valitud näidist üheksa vastavad III lisa 2. osa punkti 4 ja 3. osa punkti 4 nõuetele.
- 1.7. Kui punktis 1.6 esitatud tingimused ei ole täidetud, tuleb kontrollida veel kümnet juhuslikult valitud näidist.

Kõigi tehtud mõõtmiste keskmine peab olema vastavuses III lisa 2. osa punkti 4 ja 3. osa punkti 4 tingimustega ning kõigi üksikute mõõtmiste tulemused peavad olema vähemalt 95 % määratud väärtusest.

2. Tootmise lõpetamine

Kui osa EÜ tüübikinnituse omanik lõpetab tootmise, peab ta sellest viivitamatult teatama pädevatele ametiasutustele.

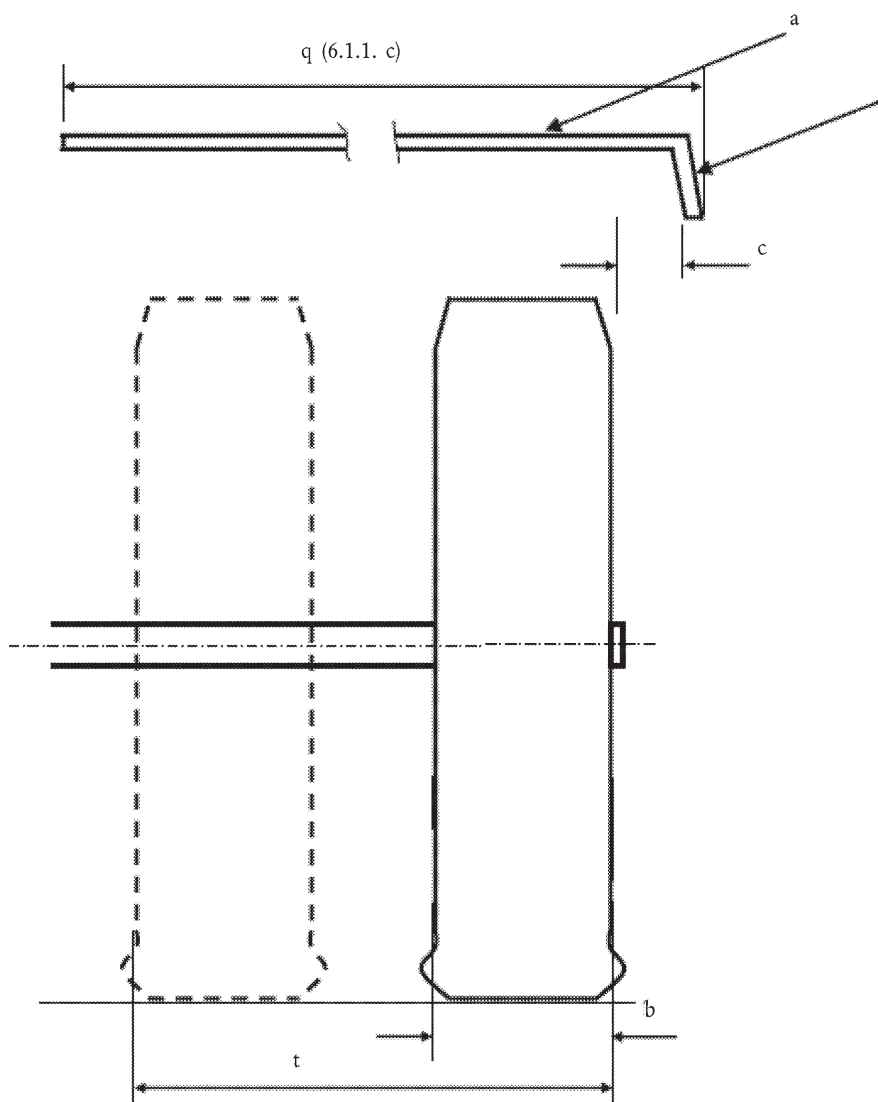
▼B

VI LISA

JONISED

Joonis 1a

Poritiiva (a) laius (q) ja külgpõlle asend (j)

Märkus. Osutatud numbrid viitavad IV lisa vastavatele punktidele.

Joonis 1b

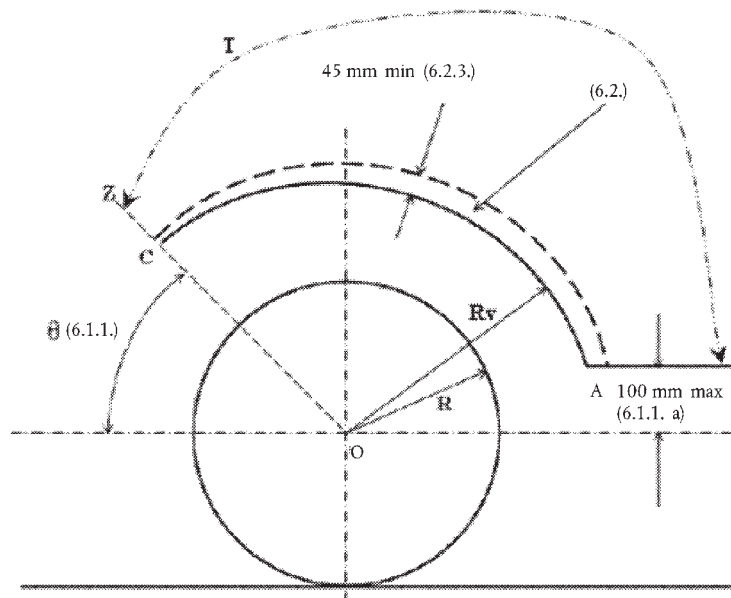
Välimise külgpõlle mõõtmise näidis

▼B

Joonis 2

Poritiiva ja välimise külgpõlle mõõtmed

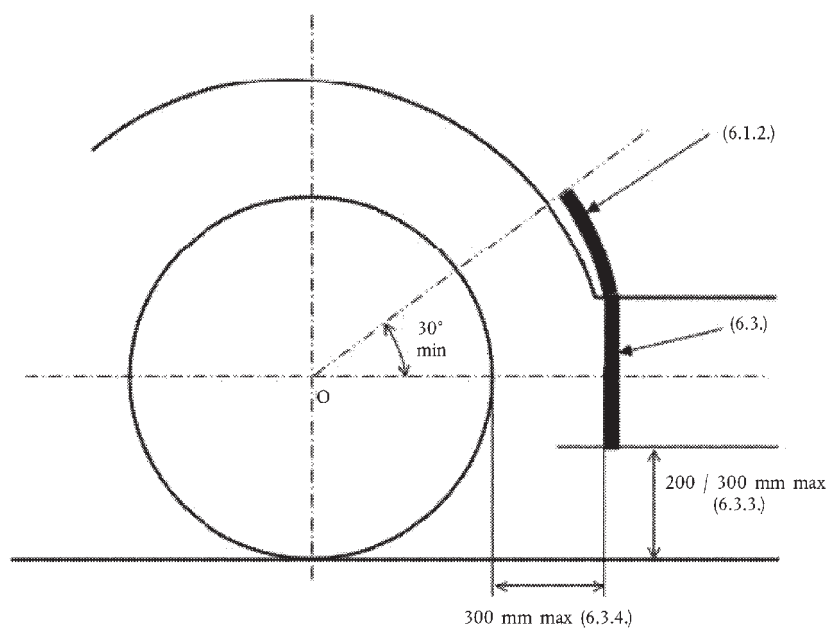

Märkus.

1. Osutatud numbrid viitavad IV lisa vastavatele punktidele.
2. T on poritiiva ulatus.

Joonis 3

Poritiiva ja poripõlle asend

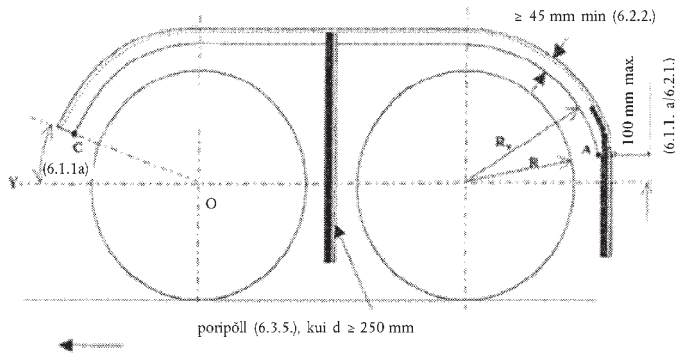

Märkus. Osutatud numbrid viitavad IV lisa vastavatele punktidele.

▼ **B**

Joonis 4

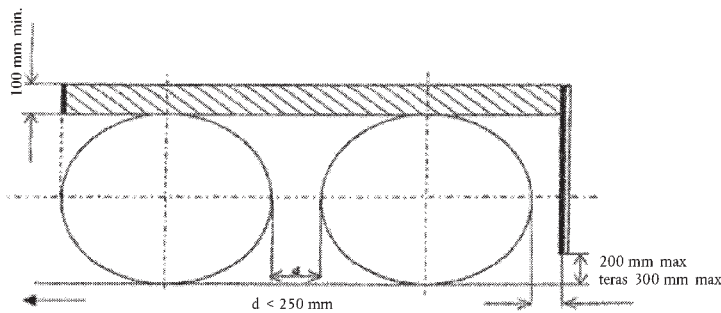
Energiat neelava porikaitsevarustusega porikaitseüsteemi (poritiib, poripõll, välimine külgpõll) komplekt mitme telje korral

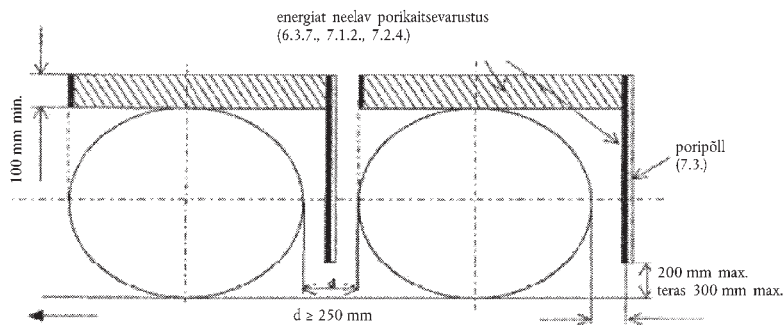
Joonis 5

Mittejuhitavate või isejuhtivate ratastega telgede korral kasutatava energiat neelava porikaitsevarustusega porikaitseüsteemi komplekt

(IV lisa punktid 5.2 ja 7)

a) Mitu telge, kui rehvide vahekaugus on vähem kui 250 mm

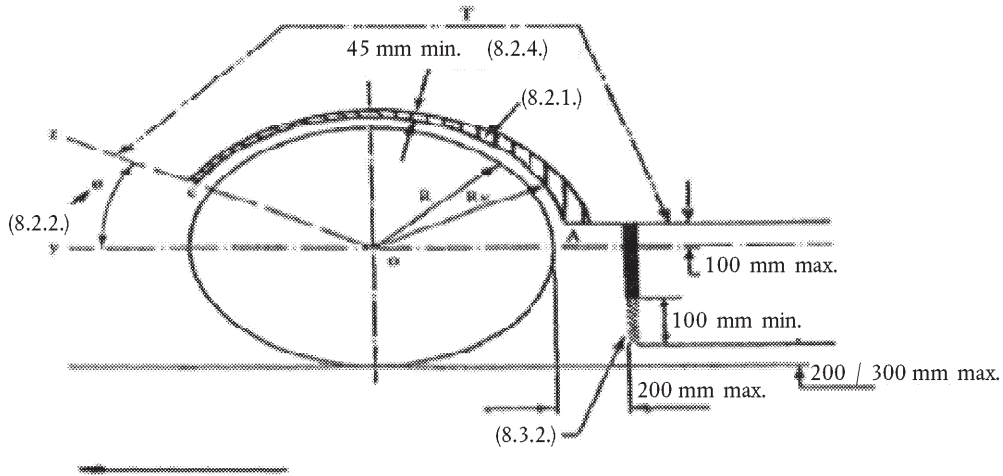

b) Üksikud teljed või mitu telge, kui rehvide vahekaugus on vähemalt 250 mm

▼B

Joonis 6

Juhtrataste, mittejuhitavate või isejuhtivate ratastega telgede korral kasutatava vett/õhku eraldava porikaitsevarustusega porikaitseüsteemi komplekt

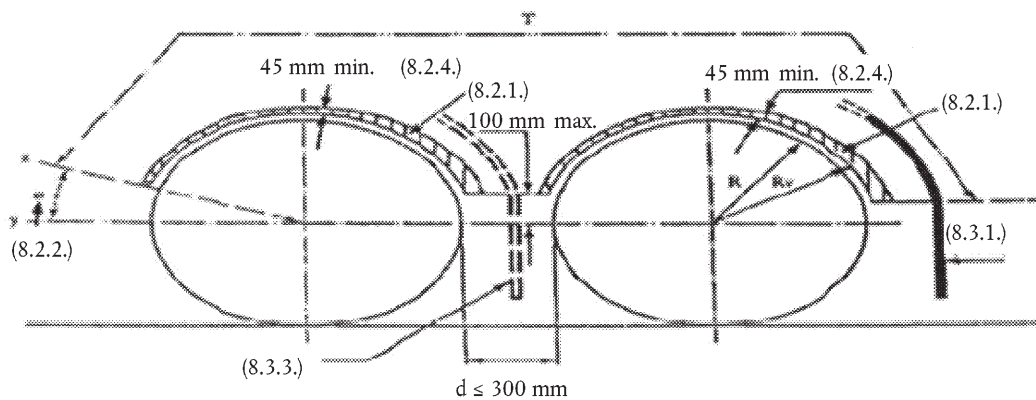

Märkus.

1. Osutatud numbrid viitavad IV lisa vastavatele punktidele.
2. T on poritiiva ulatus.

Joonis 7

Maksimaalselt 300 mm rehvidevahelise kaugusega mitme telje korral kasutatava porikaitsevarustusega (poritiib, poripöll, välimine külgpöll) porikaitseüsteemi komplekt

$d \geq 250$ mm; vajalik poripöll

Märkus.

1. Numbrid on seotud vastavate punktidega IV lisa.
2. T on poritiiva ulatus.

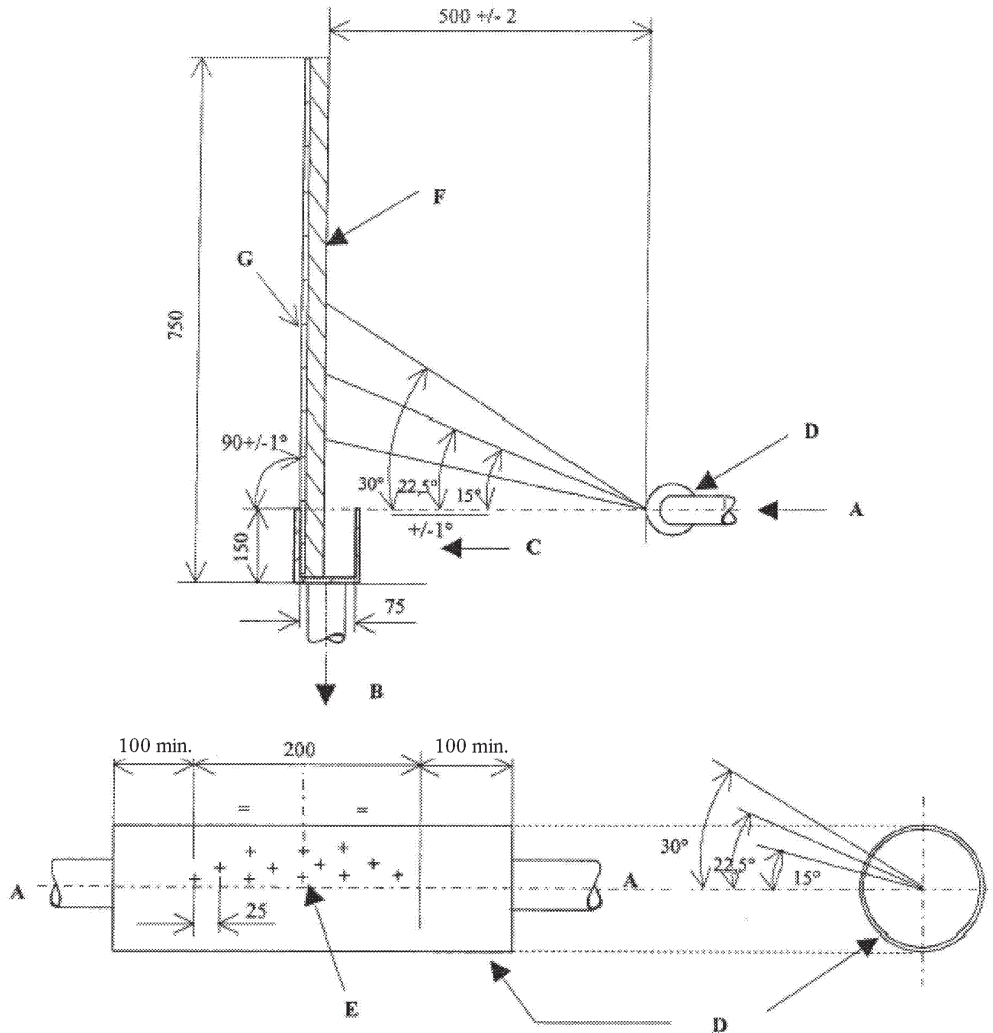

▼B

Joonis 8

Katsekomplekt energiat neelavale porikaitsevarustusele

(III lisa 2. osa)

Märkus.

A = veevarustus pumbast

B = vool kogumispaaigi suunas

C = koguja sisemõõdmed: pikkus 500 (+ 5/- 0) mm ja laius 75 (+ 2/- 0) mm

D = roostevabast terasest toru, väline läbimõõt 54 mm, seina paksus 1,2 (+/- 0,12) mm, sisemine ja välimine pinnakaredus Ra vahemikus 0,4–0,8 µm

E = 12 silindrilist radiaalselt puuritud ava, siledate kandiliste servadega, läbimõõduga 1,68 (+ 0,010/- 0) mm (mõõdetuna toru sise- ja välisküljelt)

F = 500 (+ 0/- 5) mm laiune katsetatav näidis

G = jääk tasapind

Kõik joonmõõdmed on antud millimeetrites.

▼B

Joonis 9

Katsekomplekt vett/õhku eraldavale porikaitsevarustusele

(III lisa 3. osa)

